

**Силабус навчальної дисципліни
«Українська література у світовому контексті»**

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.081 Новогрецька мова і література (переклад включно)
Освітньо-професійна програма	Новогрецька мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Нормативна дисципліна
Мова навчання	Українська
Семестр	I
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	залік
Викладач	Мейзерська Тетяна Северинівна, д.ф.н., професор кафедри теорій та історії світової літератури
Анотація навчальної дисципліни	<p>Останні десятиліття внесли істотні зміни в бачення й трактування українського літературного процесу кін. ХХ – поч. ХХІ ст., викликавши потребу виокремлення нового історико-літературного курсу «Українська література у світовому контексті».</p> <p>Курс «Українська література у світовому контексті» вивчається на факультеті романської філології і перекладу у Київському національному лінгвістичному університеті на першому курсі (1-ий семестр). Об'єктом вивчення є історія української літератури від періоду Київської Русі до сучасності у її зв'язках із європейським та світовим літературним контекстом.</p> <p>Всього на вивчення курсу передбачено 90 год. / 3 кредити.</p> <p>Курс лекцій сприяє виробленню в студентів чітких методологічних позицій, глибших знань у галузі сучасного літературного процесу, знайомить із творчістю найвизначніших українських письменників у їх зв'язках із європейським</p>

	літературним контекстом. Певна частина матеріалу відводиться на самостійне вивчення.
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – 4 год. семінарські заняття – год. практичні заняття – 26 год. консультації – 2 год. самостійна робота – 60 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Знати основні риси українського літературного процесу, особливості його періодизації; Вміти розуміти та аналізувати прозові, поетичні, драматичні художні тексти, здійснювати проблемно-тематичний аналіз художніх творів; Володіти елементарними навичками літературознавчого аналізу.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Мета курсу спрямована на поглиблене вивчення естетичної самобутності українського мистецтва слова, окремих творів, творчості найвизначніших письменників України, контактних та типологічних зв'язків української і світової літератури.

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

- ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

ФК5. – Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового

літературного процесу та української літератури;
ФК7. –Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
ФК10.–Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати засадничі художні, літературно-критичні й теоретичні тексти, що виносяться на розгляд; логіку літературних процесів літератур різних країн; обумовленість літературного процесу культурними та суспільно-політичними факторами; основні напрями та стилі європейських та американських літератур; аналізувати художні тексти у площині поезики, діалогізму, жанрології та ідеології; реферувати літературознавчі праці; аналізувати твір за обраною методологією; вибудовувати інтерпретаційні моделі; здатність працювати в команді та самостійно; цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність; презентувати фахівцям і нефахівцям наукову інформацію, ідеї, проблеми та власні думки про прочитаний художній текст чи наукову працю. здатність застосовувати й інтегрувати знання і розуміння інших філологічних дисциплін; здатність управляти інформацією з первинних та вторинних інформаційних джерел, серед іншого відтворення інформації через електронний пошук.

Навчальна логістика (тематичний план)

Тема 1. Література українська і література світова: термінологічний апарат, питання методології вивчення, джерела, характерні риси. Тисячолітня історія української літератури й світовий літературний процес (від Середньовіччя до Постмодернізму). Українська літературна географія.
Тема 2. Українська література й Античність. Києворуська літературна традиція. Латиномовна українська література.
Тема 3. Українське літературне бароко. Розвиток поезії й драматургії. Оригінальність художньої філософії Григорія Сковороди.
Тема 4. Світовий контекст української літератури ХІХ-го ст.
Тема 5. Світовий контекст української літератури ХХ-го ст. Модернізм. Соцреалізм. Постмодернізм.
Тема 6. Сучасна українська поезія. О.Забужко, І.Малкович, А.Могильний, С.Жадан, В.Махно та ін.
Тема 7. Сучасна українська проза: жанрово-тематичне розмаїття. Інтертекстуальність масової літератури.
Тема 8. Сучасна українська драматургія у контексті пошуків західноєвропейського театру.

Система оцінювання результатів навчання

форми та критерії оцінювання студентів:

семестрове оцінювання:

1. поточний контроль;
- 2.самостійна робота;

3. модульна контрольна робота

підсумкове оцінювання залік

умови допуску до заліку:

- позитивні результати за усні відповіді на практичних заняттях;
 - відвідування лекцій;
 - самостійна робота, оцінена позитивно;
 - модульна контрольна робота, оцінена позитивно.

Організація оцінювання.

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень має такі складники:

Форма контролю	підсумкового	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений контроль – залік	підсумковий	<ul style="list-style-type: none">• Аудиторна та самостійна навчальна робота студента• Модульна контрольна робота (МКР)	50 50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**. Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінка за модульну контрольну роботу є складником семестрового рейтингу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 50-бальній системі .

Кожне з завдань оцінюється відповідно до його складності.

50 - 45	<ul style="list-style-type: none">• вичерпна відповідь на історико-теоретичне запитання;• розуміння та належний виклад історико-культурного та світоглядно-естетичного контекстів відповідної епохи;• оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями;• змістовний, аргументований та грамотний виклад;• самостійність виконання;• знання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання;• вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи;• визначення жанрової природи та поетикальних особливостей поданого художнього тексту;• оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями;• змістовний, аргументований та грамотний виклад;
44 - 38	<ul style="list-style-type: none">• ґрунтовна відповідь на історико-теоретичне запитання. Допускаються певні несуттєві помилки;• оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями;• змістовний, аргументований та грамотний виклад;• самостійність виконання.• знання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання;• вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-

	<p>культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи. Допускаються певні несуттєві помилки;</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення жанрової природи та поетикальних особливостей поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки; • оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • змістовний, аргументований та грамотний виклад;
37- 33	<ul style="list-style-type: none"> • часткова відповідь на історико-теоретичне запитання; • часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • самостійність виконання; • фрагментарне знання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • поверховий аналіз художнього тексту або його фрагменту з недостатнім висвітленням історико-культурного та світоглядно-естетичного контекстів відповідної епохи; • визначення жанрової природи поданого тексту; • часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями;
32 і нижче	<ul style="list-style-type: none"> • неправильна або фрагментарна відповідь на історико-теоретичне запитання; • неправильне або еклектичне визначення жанрової природи поданого тексту; • несамостійність виконання (списування). • незнання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • неправильний або фрагментарний аналіз художнього тексту; • неправильне або еклектичне визначення жанрової природи поданого тексту; • несамостійність виконання (списування).
0	<ul style="list-style-type: none"> • відповідь відсутня.

Критерії оцінювання самостійної письмової роботи

відмінно	<ul style="list-style-type: none"> • Повне розкриття теми, що засвідчує високий рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів; • самостійність мислення; • логічний, аргументований та грамотний виклад; • належне оформлення роботи; • вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
добре	<ul style="list-style-type: none"> • Розкриття теми, що засвідчує належний рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів. Допускаються певні неточності; • логічний, аргументований та грамотний виклад. Допускаються певні неточності; • належне оформлення роботи; • вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
задовільно	<ul style="list-style-type: none"> • Часткове розкриття теми; • домінування реферативної інформації та цитат над самостійним аналізом художнього тексту; • нелогічний та неграмотний виклад; • некоректне оформлення; • вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у

	випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
незадовільно	<ul style="list-style-type: none"> • Нерозкриття теми з урахуванням відповідного художнього та теоретичного матеріалів; • несамотійне виконання роботи (списування у колег, з інтернету, підручників тощо); • невчасне подання роботи без поважної причини, засвідченої офіційною довідкою.
0 балів	Самостійну роботу не подано.

Залік

Відмітка про залік у національній шкалі («**зараховано**», «**не зараховано**») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента таким чином:

90 – 100 балів	–	A
82 – 89 балів	–	B
75 – 81 бал	–	C
66 – 74 бали	–	D
60 – 65 бали	–	E
59 балів і нижче	–	FX

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал **60 і вище**, отримують відмітку про залік «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «**зараховано**» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «**не зараховано**», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «**не зараховано**» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання знань та вмінь студента під час заліку

“Зараховано”	Знання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; повна або часткова відповідь на історико-теоретичне запитання; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, висвітлюючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи. Допускаються певні несуттєві помилки; визначення жанрової природи поданого тексту; часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; самостійність відповіді.
“Не зараховано”	Незнання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; відсутність відповіді на історико-теоретичне запитання; невміння аналізувати художній текст або його фрагмент, висвітлюючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; невміння визначити жанрову природу поданого тексту; неволодіння відповідними літературознавчими термінами та поняттями; несамотійність відповіді.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0– 59

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями недопустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема:

- використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень;
- використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів;
- видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту;
- несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми);
- фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи;
- посилання на джерела, які не використовувалися у роботі,
- залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література**Основна (базова):**

1. Матвіїшин, В. Г. (2019). Український літературний європеїзм. К.: "Академія".
2. Мейзерська, Т. С. (2009). Re-presence: Відлуння Сходу в українській літературі XIX ст. Одеса : Астропринт.
3. Наливайко, Д. (1988). Спільність і своєрідність. Українська література у європейському контексті. К.: Основи.
4. Наливайко, Д. (1998). Очима Заходу. Україна в рецепції Західної Європи XI — XVIII ст. К.: Дніпро.
5. Папуша, І. (2000). Modus orientalis: Індійська література в рецепції Івана Франка Тернопіль: Збруч.
6. Пилип'юк, О. (2019). Поетологічні парадигми: Схід — Захід. К.: Академія.
7. Поліщук, Я. О. (2018). Література як геокультурний проект. К: Академія .
8. Харчук, Р. (2008). Сучасна українська проза: Постмодерний період. К.: Академвидав.
9. Чижевський Д. (1994). Історія української літератури. Від початків до доби реалізму. К.: Академвидав.

Додаткова:

1. Гундорова Т. (2018). Післячорнобильська література. Український літературний

- постмодерн. К.: Критика.
2. Грабович Г. (1997). До історії української літератури. К.: Основи.
 3. Дзюба І. М. (2006). З криниці літ: у 3-х томах. К.: ВД «Києво-Могилянська академія».
 4. Пахльовська О. (2003). Українська культура у вимірі «пост»: посткомунізм, постмодернізм, пост вандалізм // Сучасність. –№ 7.
 5. Підпригора С. (2018). Українська експериментальна проза ХХ-ХХІ ст. Миколаїв: Іліон.
 6. Поліщук Я. (2018). Гібридна топографія. К.: Видавництво21.
 7. Філоненко С.О. (2011). Масова література в Україні : дискурс / гендер / жанр. Донецьк : ЛАНДОН–ХХІ.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Український літературний центр:
<http://www.ukrcenter.com/%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0>.
 Літакцент: <http://litakcent.com/>.
 Діаспоріана: <http://diasporiana.org.ua/>.
 Читиво: <http://chtyvo.org.ua/>.
 Бібліотека українського світу: <http://1576.ua/>.
 Ізборник: <http://litopys.org.ua/>.
 Публічна електронна бібліотечка української літератури: <http://ukrlit.org/>.